

VELECKÝ ZPRAVODAJ

ČÍSLO 22 • PROSINEC 2019

Slovo starosty

Vážení Veleťané,
ale také všichni ostatní čtenáři Veleckého zpravodaje. Za několik málo dní bude rok 2019 minulostí, a tak bych se prostřednictvím tohoto periodika chtěl s Vámi podělit o to, co se v rámci činnosti místní samosprávy uskutečnilo v průběhu letošního roku, popřípadě co je plánováno k uskutečnění v roce následujícím.

Jak jste se mohli dočíst v minulém vydání našeho zpravodaje, byla částečně vlastními silami započata demolice budov v areálu bývalého JZD. Zajisté jste stačili zaregistrovat, že demolice nevzhledných chátrajících staveb je zdárně dokončena. Nahromaděný materiál je odbornou firmou podrcen na betonový a cihlový recyklát a po odebrání vzorků snad získá certifikát potřebný k využití při vysprávkách polních cest. Získání takového certifikátu je ovšem věcí velmi složitou, hlavně z hlediska životního prostředí, případně nakládání s odpadem, i když tento materiál samotným odpadem není. Je to surovina, určená k následnému využití. Podotýkám, že tato akce, se kterou nechtěl mít nic společného nikdo z případných možných zainteresovaných orgánů (Stavební odbor MěÚ Uh. Brod) či firem (Zevos), vyjde naši obec hrubým odhadem na 1 milion českých korun. Na tomto místě si dovolím a musím vyzdvihnout příkladnou spolupráci se členy místního SDH, kteří se obětavě a někdy doslova i s nasazením vlastního života zapojili do bouracích prací.

Hodně často a doslova na každém kroku a nejen od občanů Veletin slýchávám otázku: A co tam vlastně bude? Někdo v tom už má jasno, a u mě to vyvolává úsměv. Například že se postaví domov pro seniory, podle jiných se zase vybuduje sportoviště. Skutečnost je taková, že prozatím tam nebude nic, jen hromady podrcené suti. Obec nedisponuje (ani přes možnost různých dotačních titulů) takovým množstvím financí, které by si mohla dovolit investovat do velmi nákladné akce, jako je např. již výše zmíněné sociální bydlení. U takové budovy by bylo navíc nutné vzít v úvahu její následnou údržbu.

Z naplánovaných úkolů bylo konečně dokončeno sběrné hnízdo v uličce u sv. Antonína pro plastový a papírový odpad, proběhla částečná vysprávka těch místních komunikací, které byly již poznamenány zubem času. Asfaltovým recyklátem, tak, aby se dala využívat za každého počasí,

byla zpevněna cesta od mostu přes Olšavu a dál směrem na Hradčovice, jejíž užívání se snad již dostatečně vžilo. Do roku 2020 se přesunou – a doufám, že budou i za předpokládaného kladného vyřízení žádostí o dotaci zdárně dokončeny – dvě rozpracované akce. Za první je to rekonstrukce nemovitosti č. p. 117 na komunitní centrum. Tato nemovitost je členěna na 6 druhů stavebních objektů: samotný rodinný dům,

sklep, sušárna, stodola, vodovodní přípojka a plynofikace objektu. Výběrové řízení na zhotovitele bude provedeno začátkem nového roku. Za druhé je to výsadba aleje (remízku) navazující na starou Hrabovcovou cestu. Tímto se křížmo přepůlí pole na Hrabovcích. Počítá se zde s výsadbou asi 170 převážně ovocných stromů. Práce měly být svépomocně zahájeny už letos v listopadu, ale protože v této záležitosti existuje ►

Michaela Vildová: Podkopčiči

téměř jistota získání dotace, pustili jsme se do vypracování projektu, potřebného pro podání žádosti o dotaci. Proto tedy samotná výsadba proběhne až v podzimních měsících roku následujícího.

Pevně věřím, že i přes dlouhou dobu řešení, za kterou nemůže obec, ale zkorumpovaný státní aparát, bude na konci příštího roku úspěšně dokončena rozjednaná směna pozemků se Státním pozemkovým úřadem. Do majetku bychom tak měli získat pozemek starého koryta Vlčnovského potoka, což by umožnilo hlavně lepší přístup k obecním pozemkům s ním sousedícím (za budovou školy, obchodu, humno za domem pana Viktory). Na těchto pozemcích je plánována snad v horizontu dvou až tří let výstavba sportovního a relaxačního centra, kde budeme vyčkávat na vypsání dotačního titulu, protože první odhad rozpočtu této akce je cca 4 miliony. V neposlední řadě podotýkám, že alfou i omegou k získání jakékoliv dotace, je precizně zpracovaná projektová dokumentace.

Platí to i v případě nelehkého a možná velmi odvážného úkolu, pokud se však na něm definitivně dohodneme se zastupiteli, a to přípravy na zahájení veškerých přípravných úkonů potřebných k výstavbě cyklostezky směr Vlčnov. Zde jsme na úplném začátku a musíme rozhodnout, zda do toho vůbec půjdeme. Vždyť jen pouhý projekt vychází na 350.000 Kč a celá realizace by pak vyšla na cca 14 milionů korun. Velkou výhodou je skutečnost, že bychom nemuseli řešit problémy s výkupy pozemků, téměř

celá trasa uvažované cyklostezky vede po obecních pozemcích. Od osvědčených dotačních manažerů mám poměrně příznivé informace, že na tento druh zakázek budou v letech následujících poskytovány příspěvky jak ze strany státních orgánů (např. Ministerstvo pro místní rozvoj, Státní fond dopravní infrastruktury), tak z fondů EU. Na druhou stranu však nikde není napsáno, že dotační příspěvek dostaneme.

Obecní zastupitelstvo v novém složení se od samotného začátku letošního roku začalo seznamovat s všelijakými nástrahami a problémy, které ovšem k této činnosti náleží a se kterými se chťe nechtě musí dokázat vypořádat. Jedním z těch důležitějších cílů je domluva se současným majitelem objektu místního pohostinství na odkupu této nemovitosti, k níž náleží i přilehlá parkovací plocha, do majetku obce. Situace se protahovala kvůli různým úkonům s tím spojeným, jako je například pořízení znaleckého posudku. Velmi složitá je také komunikace se současným majitelem. Na výši finální částky se totiž zatím nemůžeme dohodnout. Pro návštěvníky tohoto zařízení tak nemám příznivé zprávy. Současný provozovatel bohužel k 31. prosinci končí a nynější majitel, který nemovitost vlastní přes 20 let, podal začátkem prosince inzerce na pronájem či na případnou koupi. Naskytá se tak otázka, jaký je vlastně jeho konečný záměr. Finální verdikt, jak se postavit k případné koupi této pro naši obec strategické nemovitosti, by měl padnout na posledním letošním zasedání obecního zastupitelstva

16. prosince. V době, kdy čtete tyto řádky, by už mělo být o osudu nemovitosti č. p. 2 rozhodnuto.

Je všeobecně známo, že s podobnými problémy se potýká řada obcí, zvláště když podnikání v tomto oboru vlivem různých zakázek a nařízení, ale hlavně také zavedení elektronické evidence tržeb odrazuje možné zájemce o případný pronájem. Chápu, že jisté situace nelze srovnávat, tím mám na mysli porovnání absence obchodu s absencí pohostinského zařízení. Zde si musíme bohužel přiznat, že hospoda do kategorie základní obslužnosti obyvatel nepatří. Vzpomeňme si, jaké to bylo, když v roce 2015 nebyl ve Veletinách obchod. Letos, po dvou letech od otevření zrekonstruované obecní nemovitosti č. p. 65, si dovolím tvrdit, že obchůdek je dobře zaveden, výběr zboží je vzhledem k velikosti naší obce na výborné úrovni. Ale není a nemusí to být samozřejmost. Problémy tohoto druhu, tzn. absence základní obslužnosti obyvatel, začínají mít mnohé obce našeho okresu: Částkov, Nezdenice, Rudice, Stříbrnice, v minulém roce si tím prošly např. Drslavice, Břestek, nebo Tučapy. Já říkám s velkou úlevou a radostí – zaplať Pánbůh za provozovatelku našeho obchodu, paní Zetíkovou.

Za důležité považuji již teď informovat Vás o plánované rekonstrukci mostu pozemní komunikace III/05019, která je v majetku Ředitelství silnic Zlínského kraje. Jedná se o most u kříže nebo chcete-li u kaštanu na silnici do Hradčovic. Oprava ►

JZD ve Veletinách bylo založeno v roce 1951. První kravín byl stavěn od 5. července 1952, první krávy v něm byly ustájeny v květnu následujícího roku (1953). Při stavbě byl použit materiál ze stájí u zámečku Dr. V. Kounice. Sýpka byla dokončena v roce 1957. Tyto stavby byly z důvodu velmi špatného technického stavu v průběhu letošního roku zbourány. Druhý kravín, který je stále využíván, byl postaven v letech 1965–66.

bude trvat 4 měsíce a s největší pravděpodobností se uskuteční v měsících červen, červenec, srpen a září. Silnice, na které se most nachází, bude proto uzavřena. Motorizovaní se do Hradčovic dostanou objíždou trasou přes Drslavice, nákladní doprava zřejmě až přes Havříce. Cyklisté a pěší můžou využít cestu pod mostem přes Olšavu, případně lávku, která bude po dobu stavby vedena po pravé straně komunikace.

Vážení a milí spoluobčané, velmi rád a s povděkem musím vyzdvihnout spolupráci se všemi místními spolky, ať už je to sdružení dobrovolných hasičů, kteří letos oslavili krásné 90. jubileum, myslivecký spolek Kojetínek, oddíl stolního tenisu, který nás výborně reprezentuje na okresní a krajské úrovni, dětský soubor Veleťánek, muzejní spolek Kotovica, a jen na okraj zmíním, že tyto spolky se postaraly o bezproblémový průběh letošních opět velmi vydařených hodů. Spolky se podílely také na výstavbě oplocenky v Kojetínku, která zabrání okusu dubu zimního, vysazeného v počtu 3000 kusů. Za celoroční péči o tento náš obecní les chci poděkovat odbornému lesnímu hospodáři panu Ing. Josefu Hrubošovi a lesnímu správci panu Josefu

Hrubošovi. Dále musím poděkovat za činnost místním včelařům, kteří jsou registrováni v Hradčovicích, turistům za pořádání krásných výletů po širokém okolí a také dvěma zde působícím cimbálovým muzikám Vinár a Litera. Na obec naší velikosti je to nádherná, jak se ti, kdo chtějí, zapojují do dění v našich Veletinách. Velké poděkování patří samotným vedoucím osobám těchto spolků, protože ti sami nejlépe poznávají, co úsilí, energie a obětavosti obnáší jejich pozice. Je to především velká odpovědnost. Této skutečnosti si ve všech směrech velmi vážím. V neposlední řadě vzpomenu také vynikající organizaci při pořádání akcí pro děti: Pohádkový les či lampionový průvod jsou vždy perfektně připraveny. Patří Vám všem mé upřímné poděkování, stejně jako štědrým sponzorům z řad místních podnikatelů.

Závěrem si Vás dovoluji co nejsrději pozvat na již tradiční kulturně-společenské akce přelomu roku: koledování v kapliče 28. prosince od 16 hodin, novoroční ohňostroj v 18 hodin, v sobotu 8. února od 10 hodin Vás velmi rád přivítám v kulturním domě na veleckých vepřových hodech.

K příležitostem nastávajících nejkrásnějších svátečních dnů v roce Vám jménem

svým, jménem obecních zastupitelů i jménem obecních zaměstnanců přeji dobrou pohodu, blažené chvíle vzájemné úcty a lidskosti. Zároveň do nového roku 2020 přeji všechno nejlepší, hodně zdraví, štěstí, radosti a lásky, osobních i pracovních úspěchů.

Tomáš Trtek, starosta našich Veletin
psáno 6. prosince 2019

Odpady

Recyklace jedlých olejů a tuků

Od 1. prosince lze v naší obci nově třídit také jedlé oleje a tuky. Olejem zbylým po smažení štedrovečerního kapra – a ani žádným dalším – si tedy již nemusíte ucpávat vodovodní odpady. Vychladlý olej vylijte z pánve do vhodné nádoby, např. do PET láhve, a po naplnění ji odнесите do sběrného dvora.

mc

Pozvánky

**Koledování
v kapliče ve Veletinách**
Sobota 28. 12. 2019 od 16.00 hod

Na příjemné prožití Vánočního odpoledne zvou:
Folklorní soubor Veleťánek • Cimbálová muzika Vinár
Mužský sbor z Hradčovic • Místní organizace KDU-ČSL
Obec Veletiny

Tradiční silvestrovské setkání na Pepčíně

31. 12. 2019 od 11 hodin na místě, kde stával zámeček
Pepčín, ve 12.00 společný zpěv státní hymny

Novoroční ohňostroj

1. ledna 2020 v 18 hodin na Podkopčích

20. farní ples

18. ledna 2020 v kulturním domě ve Veletinách

Slovinsko

cestovatelská beseda s Janem Husákem
20. ledna 2020 od 17 hodin v knihovně

Velecké vepřové hody

8. února 2020 od 10 hodin v kulturním domě ve Veletinách

Třetí umělecká beseda u cimbálu pro teenagery

bílovské, nivnické, boršické, hucké
a nově i korytňanské tance
20. 3. 2020 v kulturním domě ve Veletinách

Turistický zájezd do Beskyd

jaro 2020, informace budou zveřejněny
na webových stránkách Veletin

Oslava 90. výročí SDH Veletiny

Ve dnech 6. a 7. července oslavili naši hasiči 90. výročí vzniku svého sboru.

Oslavy byly zahájeny slavnostní bohoslužbou v kapličce, odkud se hasiči průvodem odebrali do kulturního domu na slavnostní schůzi. U školy učinili pietní zastávku u pamětní desky k uctění hasičů padlých ve II. světové válce. Večer byla na hřišti taneční zábava s DH Hradčovjanka.

V neděli odpoledne si návštěvníci mohli prohlédnout současnou i historickou požární techniku. S hasičskými vozy přijeli hasiči z Kunovic, kteří demonstrovali zásah při autonehodě. Hasičský dorost předvedl zásah při hašení školy, ženy hasily hospodu a broďští hasiči roztopili svou parní stříkačku při hašení sklápka. O hudební doprovod se postarala Hradčovjanka. Oba dny oslav byly velmi vydařené a hojně navštívené.

Pokud byste si ještě dodatečně chtěli prohlédnout výstavu o historii SDH Veletiny, odkaz najdete v diskusním fóru na stránkách SDH Veletiny.

mc

Foto: R. Pijáček

Letní brigáda

Pochvalu si zaslouží i studenti, kteří nezahálejí ani o prázdninách a zvelebují naši obec.

František Juračka

Foto: Fr. Juračka

Biomatka

V říjnu zavítal do Veletin divadelní spolek Pod Lampúz z Bánova se svou úspěšnou komedií Biomatka aneb Běž do řiti s kuskusem. Kulturák byl téměř zaplněn, Bánovjané byli výteční.

mc

Hody 25. až 27. října

Foto: R. Pijáček

Druhá umělecká beseda u cimbálu pro teenagery

V pátek 8. 11. 2019 se v kulturním domě ve Veletínách uskutečnila již druhá Umělecká beseda u cimbálu pro teenagery pod vedením Vlastimila Ondry, Jana Maděriče, Zdeňka Staška a Jana Káčera. Tyhle besedy vznikly hlavně proto, aby si mladí rozšířili svůj písňový repertoár, naučili se, jak se má u takové muziky vlastně vůbec chovat, zatančili si a aby se dobře pobavili.

Nejdříve se kluci učili, jak se k takové muzice vůbec správně přichází. Potom přišla řada na zpěv a tanec. Nově jsme se naučili tancovat nivnické a bílovske, ale zopakovali jsme si i boršické a hucké už z první umělecké besedy. K tanci nám hrála unikátní cimbálová muzika, ke které

Foto: K. Mahdřáková

se – mimo organizátorů akce – přidal i pan starosta Tomáš Trtek a také ostatní mladí zapálení hudebníci. Sešlo se nás tu opravdu hodně. Především celé soubory, ale i jednotlivci. Překvapilo mě, z jaké dálky k nám do Veletin lidé přijíždějí. Škoda jen, že nás Veletanů se sešlo poskovnu.

Chtěla bych moc poděkovat za teenagery všem organizátorům, že tyhle besedy vznikly. Myslím, že to má velký smysl a s klidným srdcem tak můžu říct, že to byl opravdu zábavný večer plný pravé lidové atmosféry!

Michaela Bičanová

Setkání seniorů obce Veletiny

V pátek 29. 11. 2019 se uskutečnilo 21. setkání seniorů obce Veletiny. Po přivítání občanů starosta seznámil přítomné s činností zastupitelstva za uplynulý rok, nastínil program na další období a poděkoval všem složkám, které se podílí na organizaci kulturně-společenského dění ve Veletinách.

Za doprovodu cimbálové muziky Litera se představil se svým programem soubor Veletánek.

V krátké přestávce se členové zastupitelstva postarali o pohoštění, které jako vždy připravily Olga Orlovská a Jana Hlaváčová.

Tentokrát to nebyly několikrát obalované řízky, ale dobře vyuzená krkovička s bramborovým salátem. Ke kávě byly připraveny vdolečky a nadýchané trubičky.

Účastníkům setkání se také líbila výstava umělecké tvorby paní Michaely Vildové. Na obrazech zachycuje zákoutí a krajinu kolem Veletin. Vyvrcholením večera byl koncert Jožky Černého, který brzy rozezpíval celý sál. V sále panovala po celou dobu výborná atmosféra. Vystoupení moravského slavíka a jeho vynikající cimbálovou muziku Gracia nadšeně odměnili diváci bouřlivým potleskem.

Na organizaci tohoto příjemného posezení se podíleli zastupitelé, včetně starosty, jemuž patří velký dík i za moderování celého večera.

František Juračka

Foto: L. Smejkalová

Mateřská škola

Rok se přehoupnul do své druhé poloviny – pro nás vlastně první, protože s 1. zářím k nám přicházejí nové děti, které se s námi, co už se známe, teprve seznamují. Přestože věkové rozpětí dětí je velké, všichni se snažíme najít společné zájmy a vznikají i nová přátelství.

Začátek školního roku jsme zahájili už tradičně v hradčovské mateřské škole na balonkování s klauny.

V září nás také navštívila policie – ale nelekejte se. To nám jen policisté přivedli ukázat své pomocníky – cvičené psy – a předvedli nám, co všechno s nimi dovedou. Z této návštěvy jsme si odnesli moc pěkný zážitek, protože jsme si pejsky mohli hladit a dávat jim i různé povely.

Podzim znamená i úklid zahrady na zimu, hlavně hrabání listů, ale taky sbírání a loupání ořechů, ze kterých nám paní kuchařka připraví něco dobrého. Mimochodem, na školní zahradě máme opravený altán. A po práci odměna! Tou bylo pečení brambor a jablíček v popelu (přidali jsme i špekáček).

To už se blížil Halloween, který zahajujeme dýňováním s rodiči. Počasí nám přálo, a tak se vyrábělo na školním dvoře. Paní kuchařka nám k tomu upekla dýni a ochutnat mohli i dospěláci. Své výrobky jsme pak vystavili před školkou. Náš největší výtvarný dílo nám bohužel někdo později zničil. Tento trošku rozpustilý svátek jsme si ve školce užili v převlecích, se kterými nám pomohly maminky.

V listopadu nás navštívila zubní hygienistka, která nám ukázala, jak pečovat o zoubky, a dala nám zubní kartáčky, se kterými si po obědě před odpočinkem čistíme zuby.

Nelze zapomenout ani na pravidelnou návštěvu knihovny a přírodovědný kroužek Trnka, kde se dovídáme pořád něco

nového. V knihovně jsme si také vyrobili pozvánky na adventní besídku s tvořením.

Teď už čekáme na Mikuláše, jestli nám něco přinese. No a potom už si dáme společný slavnostní oběd a budeme se těšit na Ježíška!

kolektiv mateřské školy

Foto: M. Slunečková

Česká republika má nejhustší síť veřejných knihoven na světě, a to zejména díky zákonu z 22. července roku 1919, který nařizoval zřídit knihovnu v každé obci. Důvodem byla snaha o všeobecnou gramotnost a vzdělání poté, co se země zbavila nadvlády německy hovořícího Rakouska-Uherska. Sto let je pěkný důvod k oslavě, avšak ve Veletinách byla knihovna již dříve, což lze např. vyčíst z korespondence z roku 1896 mezi dr. Niederlem a tehdejším řídícím učitelem Janem Kučerou. Přesný rok vzniku zdejší knihovny neznáme.

Obec po zavedení zmíněného zákona věnovala knihovně zvláštní pozornost. V roce 1920 byla na knihovnu udělena subvence 500 K, obec dala příspěvek 100 K a skříň za 130 K. V tomto roce knihovna měla již 147 knih. Hned byla zřízena místní knihovní komise, která dozírala na správu knihovny. Lze se jen domnívat, kde byla knihovna umístěna. Nejpravděpodobněji byla ve škole a starali se o ni učitelé. Po válce se stěhovala podobně jako ostatní veřejné instituce z místa na místo, v budově školy opět zakotvila až po roce 1989.

Jména knihovníků, i když ne všech, jsou zaznamenána v obecní kronice. Snad si se jménem vybavíte i dobu, kdy jste do knihovny chodívali (nebo ještě chodíte) vy. V naší obci jako knihovníci působili pan VI. Šišák z č. 46, pan Josef Koniček z č. 22, paní Marie Kryštofová z č. 153, Marie Kolková z č. 184, Alžběta Válková z č. 149, Eva Daniláková z č. 166, Dagmar Hladišová z č. 7, Martina Kachníková z č. 207, Martina Bartošová z Havřic, od roku 1990 do září 2009 paní Anežka Prchlíková z č. 157 a nakonec já, níže podepsaná.

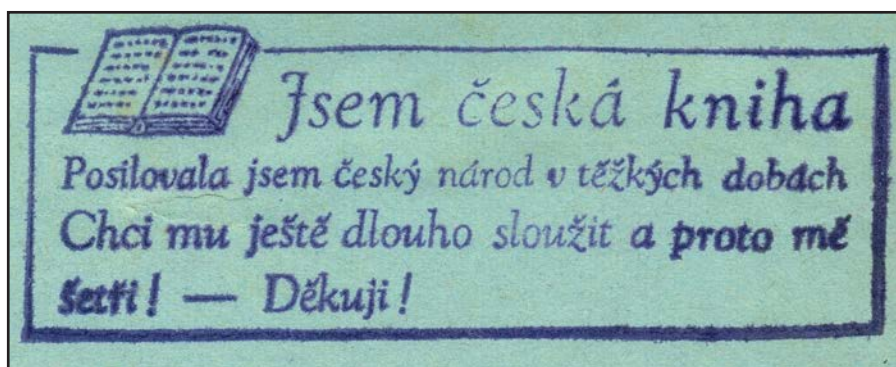
A co se zde událo za poslední půlrok? O prázdninách jsme pro děti uspořádali Týden v knihovně, jeden týden v srpnu jsme se s dětmi a jejich rodiči pravidelně scházeli u kapličky a četly se večerničky, na podzim byla připravena výstava obrazů Mgr. Michaely Vildové, v říjnu knihovnu navštívil cestovatel Stanislav Tresa s besedou o Střední Asii, v listopadu přijel opět a vyprávěl o své cestě k Mrtvému moři. Na konci listopadu byla uspořádána přednáška Mgr. Veroniky Mergentalové o bylinkách. Všechny tyto akce byly pěkné a obohacující, já osobně jsem však měla největší radost z večera věnovaného (zejména, ale ne pouze) poezii Anežky Prchlíkové. Tento večer jsme totiž nejenom četli připravené texty, ale byl naplněn vzpomínkami samotných účastníků.

I v tomto školním roce pokračuje klub čtenářů. Scházíme se zpravidla dvakrát měsíčně, a to ve čtvrtek od 16 hodin. Přesné datum bývá zveřejněno na facebooku a na webových stránkách knihovny.

Monika Cimalová
knihovnice

Foto: M. Cimalová

Poolšavím, cestou králů i špehýřů

Nová kniha Jiřího Jilíka, která vyšla letos na podzim, je třetím svazkem Tajemných stezek, mapujících prostor Slovácka.

Olšava byla ve středověku po určité dobu zemskou hranicí mezi Moravou a Uhrami. Odpradána vedla podél této řeky významná uherská stezka, označovaná také jako královská, neboť právě po ní mířila do Uher poselstva králů, jejich vojska a občas i samotní panovníci. A v 17. století za tureckých vpádů přes bělokarpatské průsmyky a pak stezkami podél řeky vstupovaly do země nepřátelské oddíly... Olšava je jedinou pamětnicí všeho, co se v tomto kraji událo. Autor vypravuje příběhy z celého Poolšaví, od Pitína až po Kunovice, od dob dávných až po rok slavného vítězství našich hokejistů v Naganu.

Pokud tuto knihu nenajdete pod stromečkem, můžete si ji přijít půjčit do naší knihovny.

Vycházka do podzimní přírody

V sobotu 12. října 2019 vyrazila skupina příznivců turistiky do přírody. Z Veletin jsme přešli na vlak do Hradčovic a odjeli na plánovanou trasu Polichno – Maršov – Pašovice – Veletiny (cca 16 km).

Z počátku nás čekalo mírné stoupání na hřeben a po jeho absolvování jsme po krátké přestávce pokračovali do Maršova. O této části Uherského Brodu nám krátce povyprávěl místní občan, pan Olin Habrovanský.

První zmínka pochází z roku 1368. V současnosti je v Maršově obýváno jen 8 domů a žije tam 26 obyvatel. Do 14 let bydlela v Maršově i naše úspěšná snowboardistka Šárka Pančochová. Náš průvodce dále mluvil o sesuvech půdy, které Maršov trápily v minulosti. Následkem hromadného přestěhování je dnes v obci množství opuštěných a zchátralých budov.

Po přednášce jsme pak pokračovali směrem k Pašovicím, kde jsme doplnili

energii v místním pohostinství a vydali se podél Holomně k Veletinám. Za pěkného počasí nám cesta velmi rychle uběhla a v plánovaném čase jsme dorazili domů.

Na jaro 2020 připravujeme zájezd do Beskyd – informace budou zveřejněny na webových stránkách Veletin.

František Juračka

Foto: Fr. Juračka

Stolní tenis Drslavice-Veletiny

Na přelomu září a října začaly pro náš oddíl stolního tenisu mistrovské soutěže, kterých se v nadcházející sezoně účastní opět 4 družstva dospělých. Je už odehraná téměř celá první polovina soutěží, a ta už napovídá o ambicích jednotlivých týmů.

Áčko, hrající 2. třídu krajského přeboru, je zatím na výborném 3. místě se stejným bodovým ziskem jako druhé Bojkovice. Nejlepším hráčem týmu je Mira Bičan před Martinem Orlovským. Na úspěšném tažení mužstva těžkou soutěží se dále podíleli Tomáš Zemánek a Tomáš Trtek ml.

Béčko, které je nováčkem 1. třídy regionálního přeboru, je zatím v poklidném středu tabulky na 6. místě. Kádr týmu tvoří Dominik Blažek, Jana Tománková, Jožka Zemánek, a protože dlouhodobě chybí M. Rumanovský, doplňují tým Tom Trtek ml. a Radek Kryštof.

Céčko, hrající 2. třídu regionálního přeboru, je těsně před polovinou soutěže na pěkném 4. místě. Lídrem týmu je po tříleté pauze navrátilivší se Čeněk Kubeš, kterému dobře sekundují Radek Kryštof, Jožka a Emil Niessnerovi a nestárnoucí Štěpán Adámek (75).

Děčko, které nás zastupuje ve 4. třídě regionálního přeboru, je zatím na 7. místě. Za

Vánoční turnaj

Foto: K. Orlovský

tento tým střídavě nastupují Karel Orlovský, Jan Javor, Jarda Mikuláščík, Šimon Trtek, Lukáš Mrázek a Vlad'a Cihlář. Zdravotní pauzu má zatím Staňa Ševeček.

A co další aktivity oddílu? Na konci léta vypomohlo asi 5 našich členů se stavbou oplocenky v Kojetínku. 23. listopadu jsme uspořádali tradiční Kateřinskou zábavu se

skupinou Lord a v neděli 29. 12. uspořádáme jako každoročně Vánoční turnaj ve stolním tenise o pohár starosty Veletin. Závěrem chci opět poděkovat všem sponzorům a příznivcům oddílu za podporu.

Karel Orlovský

Starosta Tennis Cup 2019

Na svátek svatého Václava 28. 10. 2019 uspořádali příznivci bílého sportu tradiční turnaj Starosta Tennis Cup. Letos to byl již jedenáctý ročník, kterého se zúčastnilo 16 hráčů jak místních, tak přespolních.

Jednotlivé zápasy měly dobrou úroveň, pro všechny hráče byly připraveny hodnotné ceny. První tři obdrželi poháry.

Cenu útěchy vyhrál Ondra Javor, který zvítězil nad Jendou Havlíkem 6 : 0. Na třetím místě skončil starosta Veletin, který porazil zkušeného Františka Slunečku v poměru 6 : 3. Finále sledovala početná skupina příznivců tenisu a zvítězil zkušený Dušan Švestka, který zaslouženě vyhrál nad Davidem Bulejkou v poměru 6 : 1.

Tak jako každý rok, i letos všem chutnaly vynikající zákusky a koblihy od paní Slunečkové.

Za hladký průběh akce patří poděkování organizátorům turnaje.

František Juračka

Foto: Fr. Juračka

Hasičské soustředění v Rudicích

Ve dnech 20. – 22. 9. 2019 mladí hasiči z Veletin a z Rudic uspořádali soustředění, které se jako každý rok konalo v Rudicích. Děti byly ubytovány v bývalé škole, kde spaly ve spacákách.

Mladí hasiči si mohli nanečisto vyzkoušet takzvaně branný závod neboli závod požární všestrannosti. Zapojili se nejen

dobrovolníci z Rudic, ale i z Veletin, a za to mnohé díky. Děti si tak bezpečně mohly vyzkoušet střelbu ze vzduchovky, překonávání vodorovného lana, zdravotvědu, azimut atd.

V sobotu jsme jeli do Bánova na želky, kde se hasiči rozdělili na dva týmy (Veletiny a Rudice) a závodili, kdo hodí víc

bodů (vyhrály Veletiny). Večer se pro velké odvažlivce konala stezka odvahy. Poslední den bylo vyhodnocení, z kterého si každý odnesl nějaké ceny. Díky spolupráci s Martinem Vysloužilem se děti z obou dědin stmelily a odnesly si – jak doufám – krásné zážitky.

Dana Ševčíková

Foto: R. Pijáček

Foto: J. Šebestík

Metúd Cup 2019

V závěru letošních prázdnin uspořádali příznivci tenisu turnaj čtyřher. Sešlo se celkem 5 dvojic.

Hrálo se systémem „každý s každým“ na nově upraveném povrchu. Jednotlivé zápasy byly vyrovnané, vítězství vybojoval pár Tomáš Trtek – Rostislav Zemánek.

František Juračka

Foto: Fr. Juračka

Zelená je barva naše

Myslivci jsou zvláštní skupina lidí. Stejně jako vojáci chodí v zeleném a stejně jako oni chodí legálně se zbraněmi. Pro většinu lidí jsou to ti, kteří loví zvěř na honěch. Ano, je to tak, ale je to jen malá část toho, co skutečně znamená být myslivcem. Snad z největší části je myslivec hospodářem. A to jak se zvěří, zvířaty, tak s krajinou. Je také ochráncem přírody, ekologem, pedagogem, kynologem, kutilem a mnohdy i úředníkem. Ale to nejdůležitější je, aby byl dobrým člověkem, který dělá čest svému poslání.

Jak se jím tedy stát? Především by vás mělo bavit vše, co je spojeno s přírodou a měli byste přijímat její zákony včetně smrti, před kterou musíte mít pokoru stejně jako před životem. Měli byste také vědět, že vám tento koníček nebo spíše až životní cesta vezme spoustu času, který byste jinak mohli věnovat rodině nebo jiným činnostem. A i když se to nezdá, jedná se o finančně poměrně nákladnou zálibu. Pokud si to vše uvědomíte, můžete oslovit myslivecký spolek a ten vám umožní stát se mysliveckým adeptem. To je minimálně roční záležitost, kdy pod dohledem garanta vykonáváte předepsanou praxi a účastníte se dění jak v rámci domovského spolku, tak v rámci celého okresu. Na okresním mysliveckém spolku v Uh. Hradišti, který spojuje všechny nejnižší organizační jednotky, tedy myslivecké spolky, budete během roku navštěvovat povinné bloky přednášek, praktické ukázky apod. Po absolvování všech těchto částí pak přijdou zkoušky z předmětů: nemoci

zvěře, právní předpisy, střelectví, zoologie a biologie zvěře, historie a tradice v myslivosti, lovectví, myslivecká kynologie a chov zvěře. Pokud budete úspěšní, lze požádat spolek o přijetí. A pokud budete spolkem přijati, čeká vás obřad zvaný „přijímání mezi myslivce“. Tímto slavnostním aktem vás kolegové přijmou mezi sebe a stanete se jedním z nich. I když... myslivcem se člověk nestane složením zkoušek.

V našem veleckém spolku je nás aktuálně 15 členů a jeden host. Všichni se snaží v rámci svých možností zapojovat do chodu spolku. Letošní rok byl volební a přinesl nám nové vedení. Předsedou spolku se stal pan Jindřich Lukáš a mysliveckým hospodářem byl zvolen Lukáš Blažek.

Co přináší myslivcům podzim? Nejsou to pouze lovy. V nedávné době byla například zbudována nová příkrmovací zařízení, vysazeny stromy, vytvořena napajedla a již delší dobu se rozváží a pravidelně do zásypů a krmelců sype krmivo. Myslivci se také například spolu s ostatními spolky zapojují do veřejného dění, jako jsou stavba oplocenky na lesních pozemcích, které vlastní a spravuje obec, nebo hodová zábava. Další akcí, která je v podobném duchu a která nás teprve čeká, bude již tradiční únorová zabijačka.

Letošní rok přinesl mírný nárůst populace zajíců. Plánovaný odlov byl splněn již na prvním honě, proto se druhý zrušil a drobné zvěři byl ponechán ▶

zasloužený odpočinek. Společné lovy jsou pro myslivce spíše společenskou událostí, kdy se sejdou s pozvanými hosty z okolních spolků. Probírají se pak záležitosti a zkušenosti získané při lovech a výkonu práva myslivosti. Nejen na lovech bývají také přítomni naši rodinní příslušníci a přátelé, kterým tímto děkujeme za pomoc a podporu. Na závěr bychom chtěli poděkovat obci Veletiny za vstřícnost a spolupráci. Vám všem pak přejeme klidný konec roku a těšíme se na shledání, nejspíše v únoru!

**Za Myslivecký spolek Kojetínek, z.s.
Jana Kollandová**

Foto: L. Smejkalová

Kotovica výtvarná a literární

I v uplynulém půlroce pořádal zdejší muzejní spolek akce pro své členy i pro veřejnost. Ve čtvrtek 11. července jsme ve stodůlce společně četli kapitolu *O les Hrabovce* z knihy Ferdinanda Pragera *Na panství knížat z Kounic*. Seznámili jsme se tak s dramatickými podrobnostmi dávného sporu, který obyvatelé Veletin vedli s vrchností o hranice katastru obce. Prostředí historické stodůlky dodalo četbě své kouzlo.

Ve středu 9. října členové spolku navštívili restaurátorské dílny Slováckého muzea v Uherském hradišti. Restaurátoři nám v rámci dne otevřených dveří ve svých dílnách

přiblížili svou práci – konzervování a restaurování sbírkových předmětů z různých materiálů: obrazů, dřevěného nábytku, textilních a kožených součástí oděvů, kovových a keramických předmětů. Pracovníci muzea také ochotně poradili, jak můžeme muzejní sbírkové předměty ošetřovat sami. Zvláštní odměnou pro návštěvníky bylo zhlédnutí předmětů z nedávného významného archeologického nálezu v Uherském Brodě.

V průběhu podzimu naše členka, místní knihovnice a obecní kronikářka v jedné osobě připravila výstavu o zapomenutém malíři Veletin, Karlu Vítězslavu Maškoví (viz

samostatný článek). Výstavku vřele doporučuji, zjištění o působení tohoto výtvarníka ve Veletinách považuji za významný objev pro historii obce.

Muzejní spolek Kotovica koná jednou měsíčně své pravidelné schůzky, na kterých probíráme nejrůznější témata vztahující se k minulosti Veletin. Posledně jsme se například věnovali přezdívkám a přízviskům zdejších obyvatel. Pro přátele historie Veletin máme otevřeno vždy druhý čtvrtek v měsíci od 17 hodin v místní knihovně.

Aleš Cimala

V restaurátorské dílně Slováckého muzea.

Foto: A. Cimala

Karel Vítězslav Mašek – zapomenutý malíř Veletin

Na začátku byla trocha nudy a brouzdání po internetu. A tu na se jako pozdrav z minulosti vyloupil článek ze starých Slováckých novin, ve kterém čtu:

„Moravské Slovensko hostilo letošního roku chvalně známého umělce českého akad. malíře p. V. K. Maška. Vylákán z ma-tičky Prahy v končiny zdejší jich svérázem, usadil se p. V. K. Mašek i s rodinou svou

keré p. Mašek na přání p. Frant. Cahla, starosty v Hradšovicích, ve dnech 18. a 19. října t. r. v místnostech obecní kanceláře při národní škole vystaví...“ (úryvek z článku, který vyšel ve Slováckých novinách dne 17. října 1896)

Internet je mocný a díky němu bezprostředně po dočtení článku mohu vidět první z obrazů, které u nás Mašek namaloval.

a vysokoškolským pedagogem.

Karel Mašek se narodil 1. září 1865 v Točné u Prahy (byl tedy o tři týdny starší než čestný občan Veletin Lubor Niederle). Po studiích na akademii výtvarných umění v Praze (1883-84) studoval na akademii v Mnichově, kde se stal členem spolku slováckých umělců Škréta. Pobyl zde tři roky a navázal přátelství s Alfonsem Muchou,

K. V. Mašek: Sekáč (asi 1896), olej, plátno, 43 x 50 cm, Národní galerie Praha

na delší pobyt ve Veletinách u Uh. Brodu ne aby vzduchem venkovským se osvěžil, ale aby neúnavnou prací ty naše chaloupky, ten malebný náš kroj a tělesné zvláštnosti našeho lidu dovedným svým štětcem zvětšil. S dojemnou láskou podjal se náš umělec této práce a s jakou obdivuhodnou vytrvalostí v ní pokračoval, o tom svědčí slušná řada (asi 35) vzácných obrazů,

Je to Sekáč – mladý muž ve všedním kroji, s hrabíci přes rameno, stojící nejspíš na některé z luk kolem Olšavy. Krása.

Kdo ten Mašek ale byl? Naše kroniky mlčí, jeho obrazy jsou zde – pokud vím – také neznámé. Vracím se k internetu a objednáвам monografii o K. V. Maškovi od Karolíny Fabelové. Seznamuji se s českým secesním malířem, architektem, ilustrátorem

Ludkem Maroldem, Jožou Uprkou a dalšími. Po krátké cestě do Čech přitahován francouzským uměním odjel Mašek spolu s Alfonsem Muchou do Paříže. Mašek (na rozdíl od Muchy) zůstal v Paříži pouze rok, avšak i tento krátký pobyt jej hluboce ovlivnil. Po svém návratu přináší do Prahy nový způsob malby, založený na zvláštním zacházení se světlem a barvou. ►

V roce 1890 se oženil Viktorií Černou, svou láskou z mládí, se kterou pak měli tři děti. Inspirován jménem své manželky si Mašek zvolil své druhé jméno Vítězslav.

V následujících letech Mašek spolupracoval s ostatními českými umělci na výzdobě nových oficiálních budov v Praze: Živnostenská banka, pražská spořitelna, hlavní pošta aj., získal zakázku na opony pro divadla v Kolíně v Čechách, v Turčianském Sv. Martině na Slovensku, vytvářel monumentální dekorativní malby pro vagony. Současně podnikal cesty na Slovensko a Moravu, kde studoval folklorní umění. Všichni intelektuálové té doby se obdivovali folkloru a viděli v něm prapůvodní kořeny, z nichž měla vyrůstat veškerá tvorba.

Ve Veletinách pobývá Mašek i se svou rodinou v roce 1896. Podrobnosti o jeho pobytu zde nevíme bohužel žádné, jedinou stopou je zmiňovaný článek ve Slováckých novinách. V roce 1897 Galerie Topič v Praze organizuje jeho první (a poslední) samostatnou výstavu, která vzbuzuje velký ohlas jak odborné, tak i široké veřejnosti. V této době se Mašek věnuje také studiu architektury. O rok později se zúčastnil konkursu na plakát pro výstavu architektury a inženýrství v Praze, kde získal první cenu a vyhrál tak nad svým přítelem a konkurentem Alfonsem Muchou. Následně byl jmenován profesorem dekorativního umění na Uměleckoprůmyslové škole v Praze. Mezi jeho žáky patřil např.

i Josef Čapek. Jako architekt a malíř Mašek spolu se svými studenty pracoval na výzdobě interiérů barokních, ale především gotických kostelů v Čechách (Zdětín, Vysoké Mýto, Dolín).

Vzhledem k tomu, že secesi začínají střídát moderní výtvarné směry, zaměřuje se Mašek více na architekturu. V roce 1901 si v Praze-Bubenči postavil vilu, která je

považována za klenot architektury. Podílel se na dostavbě katedrály sv. Víta v Praze, projektoval jeden z prvních návrhů pražské ZOO v Troji, věnoval se úpravě projektů na rozšíření Hodonína, Jaroměře a Luhačovic. U příležitosti asanace pražského Josefova začal navrhovat nové činžovní domy (Pařížská, Široká atd.). Mašek zemřel 24. července 1927 ve své vile v Praze ve věku 61 let.

K. V. Mašek: Ukolébavka (1896), olej, plátno, 73 x 48 cm, Slovákcké muzeum v Uherském Hradišti

To všechno se dá vyčíst z knihy Karolíny Fabelové. Kde ale jsou obrazy, které namaloval při pobytu na Slovácku? Píšeme do Národní galerie a muzeí v našem okolí. Ve Slovákckém muzeu objevujeme nádhernou Ukolébavku. Do dnešního dne se podařilo najít sedm obrazů spojených s Veletinami, několik z dalších slovákckých obcí, detektivní práce ale nekončí. Stále chybí např.

Večer na Olšavě, který byl v roce 1897 vystaven v Galerii u Topičů, a který byl v soudobém tisku popsán takto: „Výjev tu zobrazený nepochází ze žádné smyšlené Arkadie na coul vysoko pocukrované nebo žlutěšedě zaprášené, nýbrž ze skutečného života slovákckého, z rozkošného zákoutí přírody a lidí, kde není křivonohých dívek... A takovou leporostlou slovákckou krasavicí v čížmách stojící v mladém háji na vysokém zarostlém břehu Olšavy předvádí nám Mašek svým Večerem. Možno říci, že nejpozdnějším odpolednem samého západu na obrázku tom vše zrovna dýše, každý lístek ořeší, každý lomený nízký paprsek, který se sem vkrádá, celá hra polosvětél oblévajících postavu dívčinu, bělostnou její košilkou i modře květovaný fěrtoušek.“ (Světozor, roč. 1896-97, č. 5)

Jiné Maškovy práce jsou přístupné celkem snadno, jako například výzdoba hlavní pošty v Jindřišské ulici v Praze. S manželem jsme využili Dne otevřených dveří památek a navštívili kostely v Dolíně u Slaného a ve Vysokém Mýtě. První je malý gotický kostelík, dnes už nefunkční, druhý naopak trojlodní regotizovaná stavba monumentálních rozměrů. Oba kostely vyzdobil nástěnnými malbami, vitrážemi, mozaikami apod. právě K. V. Mašek se svými žáky. V mnoha secesních ornamentech by se jistě dala odhalit Maškova inspirace pobytem na Slovácku. Oku lahodí často využívaná ultramarínová modř, nám známá z obrovnávek

domů. Výzdoba obou kostelů je uznávána jako mistrovské dílo a je opravdu fascinující – a pokaždé jiná.

S Muzejním spolkem Kotovica jsme o K. V. Maškovi připravili výstavu, kterou můžete navštívit do dubna 2020 v naší knihovně.

Monika Címalová, kronikářka

Výzkum

Od roku 2014 probíhá na rozhraní katastrů Veletin a Podolí odchyt drobných zemních savců za účelem zjištění výskytu myšice temnopásé – hlodavce s nápadným úzkým černým proučkem táhnoucím se od hlavy až po kořen ocasu. Zajímavostí je, že naše obec se nachází na hranici areálu rozšíření uvedeného hlodavce. Tento areál zahrnuje střední a východní Evropu, Kavkaz a Střední Asii. Z výzkumu, který provádějí vědečtí pracovníci Masarykovy univerzity v Brně, vyplývá, že početnost myšice temnopásé v lokalitě u Veletin od roku 2015 postupně klesá, na jaře 2018 nebyla zaznamenána dokonce ani jedna (jiné druhy myšic ano). Výsledky pozdějších odchyť zatím nejsou dostupné.

mc

Foto: J. Plajdičková

Silvestrovské zamyšlení

0 manželství

Již několik desetiletí se mluví a píše o krizi manželství jako takového. Je to instituce prověřená tisíciletou zkušeností a přežila až do dnešních dnů. Důvody manželských krizí jsou v neujasněných pohnutkách, proč vlastně lidé do takových svazků vstupují. Zda je to na základě citu, nebo rozumové úvahy či vrozených lidských zvyklostí.

Uzavřít sňatek na základě něčeho tak krásného a křehkého, čemu se říká láska, považují za hrubě neodpovědné jednání. Jde o ingredienci tuze prchavou a k uzavření manželství zcela nedostačující, ba nevhodnou.

Občanský zákoník sice upravuje vztahy dvou lidí ve společné domácnosti, ale slovo láska nelze vyjádřit žádným právnickým pojmem. Omezuje se pouze na uzavření předmanželských majetkových smluv.

Proto lidé žijí spolu ve volném sdružení, partnerských vztazích bez právních závazků. Polovina dětí se rodí z volných partnerských vztahů. Nevím, jak si s tím poradí budoucí tvůrci rodokmenů, pokud v matričních knihách je otec neuveden.

O pravidlech soužití muže a ženy píše v evangeliu svatý Jan. Je to však soubor doporučení a rad bez paragrafového uspořádání. Všichni jsme státní občané této republiky a máme jistá práva a spoustu povinností od narození až do smrti. Abychom nevyhynuli, je právem a nepsanou povinností žen rodit děti. Čím více, tím lépe. Migranti to za nás nevyřeší. Je k tomu však třeba právně posílit instituci manželství.

Předpokládám vztah muže a ženy.

Vidím řešení v uspořádání manželství jako federaci dvou rovnoprávných subjektů. Nelze se na společnou dvojici dívat (řečeno dnešním slovníkem) jako na laciný lidský pracovní zdroj a rentiéra. Takový vztah je však nutno ošetřit pouze řádně uzavřenými smlouvami – pokud možno písemnou formou – před uzavřením manželství.

Z mezinárodních zkušeností víme, že úmluvám na čestné slovo a podání ruky končí platnost sklapanutím huby.

Před vstupem do manželství doporučuji nejlépe za účasti státního notáře (mimo smlouvy o majetku) uzavřít smlouvu o neútočení, abychom se dožili příštích Vánoc. Při rozdílném intelektu partnerů, doloženém znaleckým posudkem psychologa, uzavřít smlouvu o hmotném a nehmotném vlastnictví.

V osobních vztazích smlouvu o vzájemně výhodné spolupráci a porozumění nebo smlouvu o nepřípustnosti vstupu na cizí území.

V oblasti finanční navrhuji dle vzoru MMF uzavřít smlouvu o společných investicích (nákup nemovitostí, aut, letadel apod.) a vyčlenění samostatných fondů k osobní spotřebě (chlapi do hospody, ženy na šminky), bez evropských dotací, aby nevzniklo korupční prostředí.

V oblasti náboženství (pokud vyznávají různé konfese a nedojde k ekumenické dohodě) uzavřít smlouvu o náboženské toleranci, aby nedošlo k nové třicetileté

válce. A nepouštět domů cizí misionáře.

Za těchto předpokladů zmizí manželské krize, rozvody, bude se rodit více dětí, čímž se výrazně zvýší fond lidských pracovních zdrojů, posílí se sociální účet ke zvýšení důchodů seniorům a zrodí se společnost všeobecného blahobytu.

K tomu postačí maličkost: Založit občanské hnutí s pracovním názvem „Za federalizaci manželství“. A při drtivém volebním vítězství v demokratických volbách prosadit v parlamentu novelizaci občanského zákoníku.

Jenom nevím, jestli je ten level relevantní, nebo marginální.

Stanislav Mihel

Z farnosti

V novém církevním roce oznamujeme zásadní změnu v pořadu bohoslužeb. Ranní mše svatá v sobotu ve farním kostele se trvale ruší. Nadále bude každou sobotu večerní mše svatá v kapli ve Veletinách. Hlavním důvodem této změny je přechovávání Eucharistie v nově pořízeném svatostánku. V kostele či kapli, kde se Eucharistie přechovává, neodpovídá dostatečně účtů jedna mše svatá za měsíc. Tímto krokem se současně ve farnosti nabídne pravidelná možnost účastnit se mše svaté v sobotu s nedělní platností.

Z ohlášek farnosti